

41
Den 20. november 1943.

W O R S K V I L J E

Organ for heimefronten.

Norge skal vernes med viljer av stål.

I denne tiden forstår vi mer enn noensinne Gunnar Reiss Andersen, når han skriver i et av sine dikt: "Mitt flagg, mitt flagg, jeg suger inn det farger så det smerter". Ja, det smerter, undertrykkelse og mord har bragt sorg i mange hjem, men flagget, landet, alt det som er oss kjært, står vi vakt om - heimen, skolen, kirken, ja, hele vår dyre fedrenearv. Heimefrontens varder lyser og kaller nye menn og kvinner til kampen. Flere og fler strømmer til. Idag er heimefronten hel og ubrytelig. - Bødlene Rediess og Terboven har på ny latt utføre nye mord. Disse sadistiske krigsforbrytere har forlangt ennå mere blod. Denne gang har sorgen fått innpass i norske arbeiderhjem i Trondheim og omegn. 8 nye dødsdommer er blitt fullbyrdet. Nye menn av heimefrontens vardevakt er falt på post, men nazisten må ikke tro at rekkene tynnes ut. Nei, tettere og tettere fylkes vårt lan kvinner og menn om frihetens sak. De myrdede tilhørte alle arbeiderbevegelsen i Trondheim og var kjente uforsonlige antifascister. 4 av dem tilhørte Det norske arbeiderparti og 4 Norges kommunistiske parti. Vi som er igjen vil føre deres kamp fram til seier, og deres gjerning og innsats maner os til skjerpet rakrykket motstand mot undertrykkerne. Vi gjengir de myrdede navn:

Øistein Johan Langseth, Gustav Fredrik Andersen, Kolbjørn Wiggen, Arne Johansen, Odd Christensen, Reidar Wærdahl og Karsten Wærdahl, alle Trondheim. Arvid Austa, Melhus.

O fedreland, du eier hver nordmanns arm og blod?
Tvil ei da om din seier så lidt som om hans mod?
Han slumrer ei i freden; på fiendens overmagt
så vak som ørn i reden han våker på sin vakt.

Om sverdet ved sin hofte han enn ei drager ud,
trofaste rifle ofte må ned til prøveskud,
det bly, som målet rammer, vel rammede sin mann,
om krigens ville flammer slo om vårt fedreland.

Wergeland.

I et radioprogram til den illegale presse i de okkuperte land, den 23/8-1943, behandlet London-kringkasteren et par emner av stor interesse. Bl.a. okkuperet syn på Tysklandsproblemet.

Det ble referert en rekke uttalelser i den hemmelige presse om Tysklands framtid. Fra Norge sitertes Fri Fagbevegelse for juli, som hevder at tros nazistenes overgrep, må en demokratisering av det tyske folk settes som en av de positive fredsmål. En slik demokratisering kan ikke gjennomføres ved inngrep utenfra. Demokratiske krefter i Tyskland må styrkes, og de krefte

som har vært bærende for nazismen må likvideres.

I det franske Le Populaire hevdes det at franske sosialister vil motsette seg at det gjennomtvinges en hevnfred mot de nazikuede tyske folk. Men det trengs et totalt militært nederlag, så det tyske folk ser at det er blitt slått av demokratiens overmakt. Vi må støtte en revolusjon i Tyskland. En slik revolusjon kan bare komme ved samvirke mellom demokratiske krefter. Det er ikke fornuftig å dele opp Tyskland, for dets enhet har utviklet seg historisk. (De Gaulle har også sagt noe slikt.)

En polsk hemmelig avis, Friheten, sier: Lengselen etter hevn er en berettiget og forståelig følelse. Men gir vi etter for den når seiren er vunnet over nazismen og anvender voldsmetoder overfor tyskerne, så har nazismen vunnet over oss i det øyeblikk nazistene er militært beseiret. Gjennopbygging av Europa er bare mulig gjennom et omfattende folkesamvelde, hvor ingen, heller ikke blandt seierherrene, må gjøre krav på å være herrefolk.

En hollandsk avis skriver: Vi skal ta sikte på å oppta Tyskland på lik fot i det europeiske fellesskap. Men det blir nødvendig med en overgangsperiode. Nederlaget vil ødelegge nazismen. Men den militaristiske ånd vil fortsatt holde seg. Denne ånd må bekjempes. Frihet og demokrati må bygges på et sunt økonomisk grunnlag. Det europeiske fellesskap må tas som utgangspunkt. Hver stat må oppgi noe av sin suverenitet. Da vil ingen stat få adgang til på egen hånd å opprette eller reise tollmurer. Dette vil ikke bli en særbehandling av Tyskland, men noe som gjelder alle land i fellesskap. Dermed skulle det ikke bli anledning til å utvikle politisk mindreverdighetsfølelse.

Siste nytt fra frontene:

Vestfronten: Natt til fredag foretok den største styrke bombemaskiner som noensinne har vært over Tyskland, angrep mot Berlin og Ludwigshafen. En antar at henimot 2000 fly tok del i anrepet. Berlin var hovedmålet. Byen var innhyllt i tåke, hvorfor en vanskelig kunne observere resultatene. Over Ludwigshafen var det klart vær under den første tid av bombingene og der ble observert store branner og svære eksplosjoner. 32 fly gikk tapt, kun en liten prosent av de deltagende fly. Forrige gang Berlin ble bombet var den 4. september, da der ble kastet ned 1000 tonn over byen. Natt til torsdag ble Berlin, Ludwigshafen og andre mål i Vest-Tyskland angrepet av britiske bombere. Tidligere i denne måned ble det over Tyskland, i løpet av døgnet som løp ut den 4. november, sluppet ned 6000 tonn bomber i løpet av 10 timer, derav over Düsseldorf vel 2000 tonn på 23 minutter. Den 3. november var over 1000 amerikanske flygende festninger over Wilhelmshafen i krigens hittil største luftangrep, og kolossale skader ble anrettet. Den 5. november var igjen over 1000 flygende festninger på vingene og bombet Gelsenkirchen og Münster. Enorme skader ble påført byenes industrier (bl.a. de syntetiske gummifabrikker). Tyskland kan vente seg ennå hardere angrep innen november måneds utgang. Ellers har jernbanemål og flyplasser i Holland, Belgia og Frankrike vært gjenstand for alliert bombing.

I dagslys den 16. november foretok amerikanske Liberator-fly angrep mot Knaben molybden-gruper og kraftstasjonen på Rjukan. Det ble anrettet svære skader. 6 tyske jagere ble skutt ned, 2 amerikanske fly gikk tapt. Ved dagslys igjen har Liberatorfly på ny vært over Norge. Denne gang ble Kelle flyplass og reparasjonsverksteder angrepet. Det ble anrettet svære skader på verkstedsbygningene og på plassen. Store tyske jagerstyrker, utstyrt med rakettkanoner, forsøkte uten hell å hindre angrepet. 8 tyske jagere ble skutt ned. 9 Liberatorfly gikk tapt.

I Sovjetsanveldet har russerne under sin videre framrykking nord og sør for Pripet-sumpene erobret det viktige jernbaneknutepunkt Korosten og jernbanebyen Retsjitsa, vest for Gomel. Korosten ligger 140 km. vest for Kiew, og byen er knutepunkt for 5 jernbanelinjer og 4 hovedveier. Tyskernes siste syd-nord-gående jernbane i Samveldet er dermed blitt avskåret. Korosten forbinner Leningrad med Odessa og Kiew med Warsjawa. Byen ble

erobret sent torsdag kveld etter heftige gatekamper. Et stort krigsbytte med bl.a. fullastede jernbanevogner av forsyninger av alle slag ble tatt. Byene Maroditsj og Tsjernobil, henholdsvis nord og syd for Korosten, ble inntatt i forjars. Retsjitsa ble erobret torsdag ettermiddag etter tre dager heftige kamper. Tyskerne gjorde innbitt motstand, og etter at byen var blitt omringet, forsøkte en del tyskere å flykte over Dnjepr, men ikke en av dem kom levende over. Også her var krigsbyttet stort. Russerne har fortsatt framgang vest for Retsjitsa og erobret torsdag 30 bebodde strøk. Gomel er nå nesten omringet. Tyskerne har nå bare en trang rettrottkorridor nord-vest-over. Nord for Gomel har russerne gått over elva Sosj og rykker mot den omstritte by. Mellom Sjitomir og Fastow satte tyskerne onsdag i gang en stort anlagt motoffensiv med Kiew som mål. Tyskerne har her satt inn 50% av sine reserver, eller over 18 divisjoner. Etter en mindre tilbaketrekning har den røde her tilbakevist alle tyske angrep. Ved Sjitomir ble torsdag 7 og længere sør 5 kraftige motangrep slått tilbake. Overalt har tyskerne svære tap av tropper og materiell. Syd-vest for Dnjepprotravsk, ved Dnjeprs nedre løp og på Krim har russerne hatt framgang.

Italia: Under kampene i Italia har de allierte i de senere dager erobret noen viktige høyder og tatt en del fanger. Kamphandlinger av betydning har ikke funnet sted.

De alliertes organiserte motstand på øya Leros opphørte tirsdag. Mandag og tirsdag satte tyskerne i gang voldsomme stupbombeangrep mot de allierte stillingene på øya og satte i land flere tropper. Tirsdag kveld måtte øyas garnison overgi seg. Fra Ankara meldes at tyskerne er begynt invasjonen av Samos, 60 km. nord for Leros. De senere dager har allierte fly bombet flyplasser ved Aten, mål på Kreta og Rhodos, industri og jernbanemål i Nord Italia og skip i Egeerhavet.

Den rumenske regjering har besluttet å evakuere Sofia.

Fra Frankrike meldes om vidstrakt sabotasje. I Marseille er 30 tyske soldater blitt drept under sammenstøt med franske patrioter. Ved Toulouse har patrioter foretatt 22 angrep mot tyske befestede steder. Dorciots fascistpartis hovedkvarter er blitt sprengt i luften. Tyskernes arsenal i Grenoble er blitt sprengt i luften. 10 tyskere ble drept. Mellom 3 og 400 franskmenn er blitt arrestert.

I Jugoslavia har friskarene måttet trekke seg tilbake en del i det østlige Dalmatia. Ved Klis, nord for Spelato, ble 500 tyskere drept under svære kamper. En kullgrube og en flyfabrikk i nærheten av Beograd har vært utsatt for sprengstoffattentater av friskarene.

Krisen i Libanon er framleis under behandling i diplomatiske kretser. Den britiske, amerikanske og russiske presse understreker betydningen av en hurtig utvikling av krisen. De fleste avisene krever at de arresterte må frigis og at folkets valgte representanter må få gjenoppta sitt arbeid. Utenriksministeren i Syria har framsatt et meklingsforslag.

Ubekreftede rykter går ut på at Petain er trått tilbake som statssjef i Frankrike. "Svenska Dagbladet" forteller at Petain forleden skulle holde en tale for sine tilhengere. Under denne talen ville han meddele dem at det var hans hensikt å innkalle deputeretkammeret og deretter få valgt regjering på parlamentarisk basis. 5 minutter før talen grep Laval inn og overrakte Petain et manuskript til en ny tale, som Petain nektet å holde. Både Laval og tyskerne forsøker nå å få Petain til å forandre sin beslutning.

I oktober bygget U.S.A. 8300 krigsfly. De fleste er av en ny type flygende festninger, som tar en bombelast på 9½ tonn.

I Smolensk har tyskerne i den tid de har holdt byen besatt, drept 135.000 sivilpersoner. En del tyske generaler vil bli gjort ansvarlig.

7. november feiret Sovjetsanveldet sin 26 årsdag. Armeen og folket feiret dagen, og Stalin sendte ut en dagsordre, hvori det bl.a. het: "I det året som har gått, har våre hærer rykket fram 500 km. på nordfronten og 1400 km. på sydfronten. Vi har tilføyet tyskerne et tap av 4 mill. menn,

derav 1.800.000 falne. Hjelpen fra våre allierte og bombingene av Tyskland har hatt stor betydning, og front nr. 2 er snart en kjennsgjerning. Det vil ikke ta lang tid før de baltiske land og Krim er rensket for tyskere. Ethvert land som Tyskland har holdt okkupert, vil få sin frihet og selvstendighet igjen. Vi er inne i krigens siste fase".

I London var det et stort festmøte i anledning den 7. november. Øksnevad omtalte møtet i kringkastingen. Han uttalte at flere tusen mennesker var til stede, og at alle allierte nasjoner var representert. På festen ble samlet inn over 2 mill. norske penger til et sykehus i Stalingrad. Små, flittige skolebarn har vært med og samlet inn penger og ydet sitt bidrag. Norske sjøfolk har gitt hele utstyret til det påtenkte sykehus's røntgenavdeling. Da Sovjetfanen ble ført opp på podiet, reiste hele forsamlingen seg i ærbødighet, og da Stalins dagsordre ble lest opp, var begeistringen endeløs.

Juletilstelling på Slottet.

Det er nå fastsatt av "ministerpresidenten" at det skal holdes "Kirkelig rådsmøte" på Oslo slott 3. desember i år. Disse kirkelige rådsmøter er en nazistisk oppfinnelse, som skal tre i stedet for de tidligere bispemøter. Det er Quisling selv som residerer under slike "rådsmøter" med Frøyland og de andre "biskoper" som bisittere. Rådsmøtet i fjor var meget vellykket, idet det gikk flyallarm da møtet såvidt var satt. Quisling og hele hans kirkelige bande med Schancke, Feyling og Frøyland hakk i hel forsvant derfor skyndsomt i Slottets kjeller, hvor Quisling vedtok "rådsmøtets" forskjellige forslag. Men engelskmannen var så hensynsfull at han ikke forstyrret disse "kristelige" herrer, da de samme aften hadde en dundrende fyllefest på Bristol. Vinmonopolet stillet sine beste varer til disposisjon for "rådsmøtets" medlemmer i fjor. I år har "rådsmøtet" sikkert ikke mindre behov for stimulanser. Vi går ut fra at "biskopene" Blessing Dahle og Haga ikke vil være dårligere karer enn sine forgjengere, Falck-Hansen og Dagfinn Ewilmeyer, når det gjelder alkoholforbruk under "rådsmøtet".

Ved Tyrifjorden kastet engelske flygere forleden ned flygeblad. Tyskerne drev vill jakt på flygebladene. Stedets kommandant kunn gjorde at de som ble funnet i besiddelse av eller spredte bladene, ville bli stillet for krigsrett.

Nasjonal Samlings hjelpeorganisasjon skal i tiden 21. november til og med 28. november sette i gang en storstilet propagandauke. Bl.a. skal der drives pengeinnsamling på gater og i hus. Plakater skal klistres opp. Den tyske Winterhilfe skal være mønster. Ved hjelp av hird i uniform skal pengene samles inn, og de som ikke gir godvillig, vil bli tvunget til det. **INGEN NORSK MANN ELLER KVINNE GIR PENGER TIL N.S. HJELPEORGANISASJON, KOSTE HVA DET KOSTE VIL.**

I en rekke kirker landet over ble tyskernes blodige udåd i Drammen omtalt de to siste søndager i oktober. Fra en av kirkene refereres følgende:

"Det føles som en bydende trang i dag å nevne den forferdelige begivenhet som nylig fant sted i Drammen. 5 mennesker ble skutt som straff for en handling hvis planleggelse og iverksettelse de ikke hadde hatt noen andel i. En slik opptreden har på en opprørende måte vanskeliggjort forholdet til okkupasjonsmakten. Det strider mot Guds lov og mot menneskenes rett og rettsfølelse. La oss be om at rett og rettferd må seire på jorden - og la oss be for dem som har mistet sine kjære og nå sitter igjen i bitter sorg".

Hjemsendelsen av alle tvangsarbeiderne fra Tyskland blir et meget vanskelig problem ved fredsslutningen. Det vil ta sin tid å få hjemsendt de 8,5 mill. mennesker av forskjellige nasjonaliteter, som nå oppholder seg i Tyskland. En belgisk komite har regnet ut at det til hjemsendelsen av de belgiere som er i Tyskland, vil kreves 1000 tog på 600 passasjerer.